

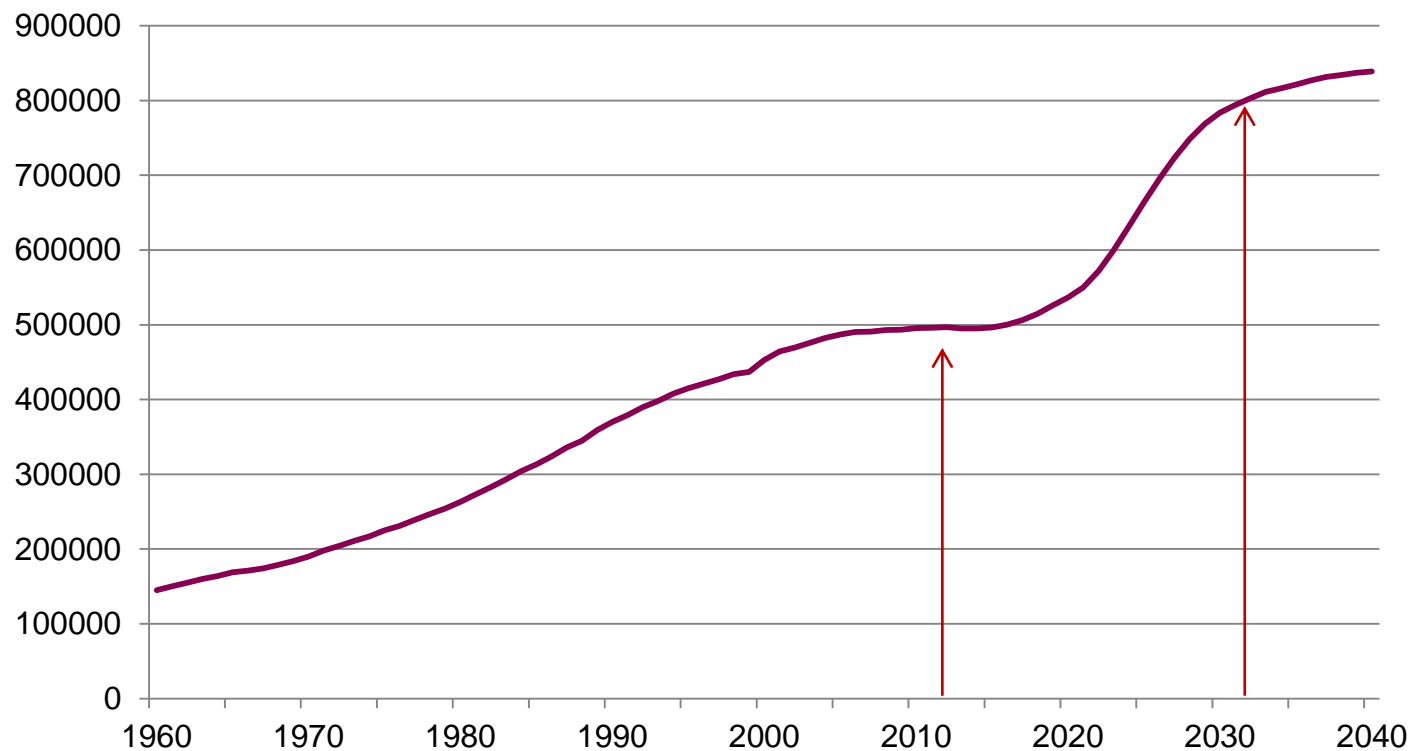
Om Demens

19 November 2014

Wilhelmina Hoffman, Svenskt Demenscentrum & Stiftelsen Silviahemmet

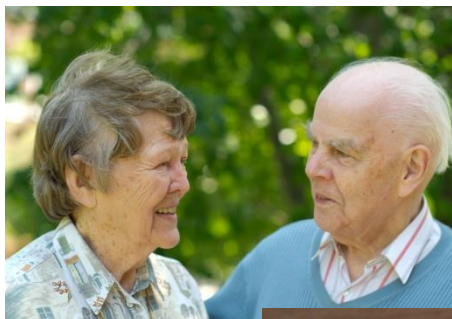
Antal 80 år och äldre i Sverige

Källa: SCB

Förekomst av demens

- 65 år 1%
- 75 år 5%
- 80 år 10%
- 85 år 20%
- 90 år 30% +

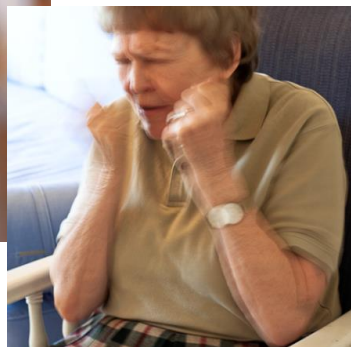

Fakta om demenssjukdom

- I Sverige ca 160 000 demenssjuka
- Ca 24 000 personer insjuknar varje år
- Beräknas till 240 000 år 2050
- I världen ca 30 miljoner och ca 100 miljoner år 2050

Demens betyder

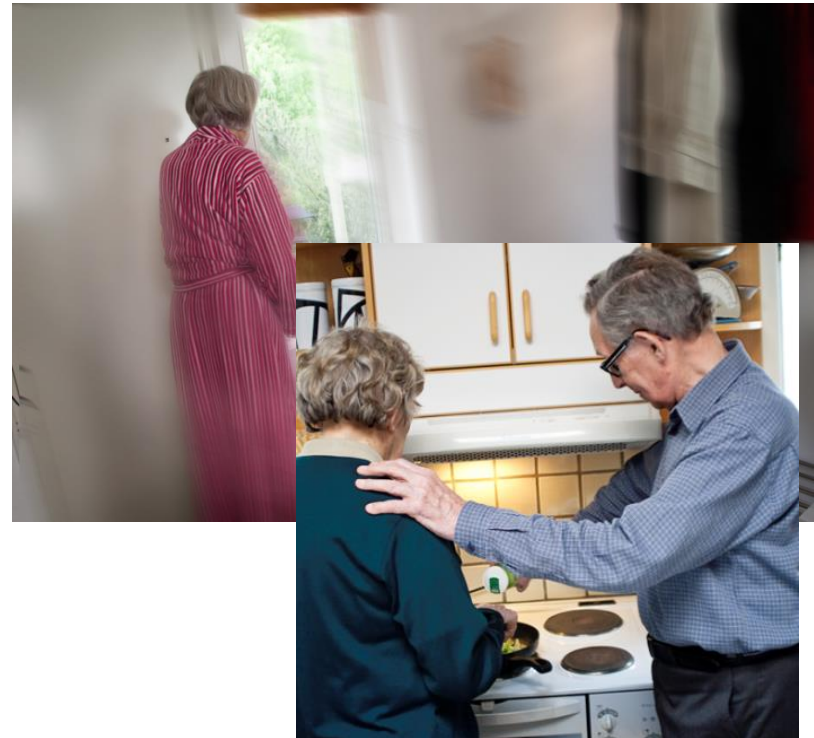
- Att jag behöver din hjälp
- Att jag behöver din förståelse
- Oavsett vart sjukdomen för mig...

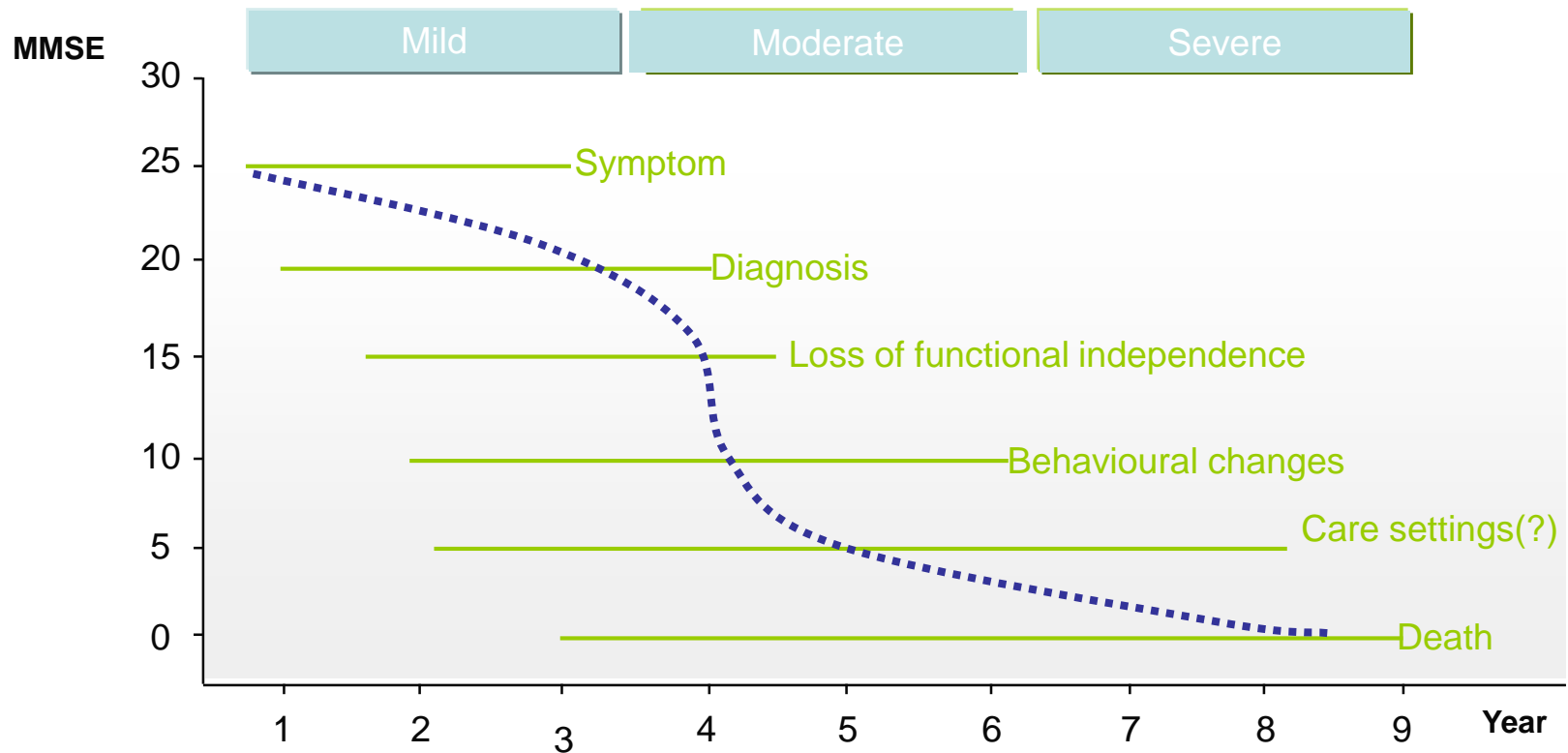

Demenssjukdom påverkar hela familjen

Familjen behöver stöd och kunskap om olika symtom, strategier och metoder som kan underlätta i vardagen

Progressionen vid Alzheimers sjukdom

From Feldman and Gracon 1996

Symtomgrupper vid demenssjukdom

- Kognitiva
- Psykiatriska
- Beteendemässiga
- Fysiska

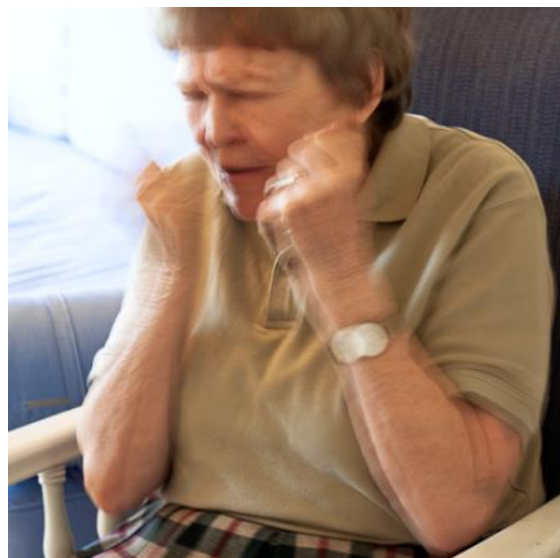
Kognitiva symtom vid demens, exempel

- Minne
- Orienterings förmåga
- Exekutiv förmåga
- Språk förmåga
- Tankeförmåga, uppmärksamhet, insikt
- Apraxi
- Agnosi

Psykiatriska symtom vid demens, exempel

- Depression
- Oro, ångest
- Aggressivitet
- Agitation
- Vanföreställningar
- Hallucinationer
- Förvirring

Beteendemässiga symtom vid demens, exempel

- Vandring
- Upprepade beteenden
- Rop, skrik
- Sexuella beteenden
- etc.

Fysiska symtom vid demens, exempel

- Inkontinens
- Stelhet
- Parkinsonism
- Krampanfall
- Myoclonus
- Kontrakturer

Fysiska symtom vid demens, exempel

- Inkontinens
- Stelhet
- Parkinsonism
- Krampanfall
- Myoclonus
- Kontrakturer

Svenskt Demenscentrum nationellt kompetenscentrum

Stockholms Läns Äldrecentrum

Stiftelsen Silviahemmet

Samla, strukturera och sprida kunskap – stimulera utveckling av vård, omsorg och anhörigstöd för en positiv utveckling och ett mer demensvänligt samhälle

Fakta om demens

Leva med demens

Arbeta med demens

Forskning

Utbildning

Publicerat

Nyheter

6 november 2012

Alzheimer får stort utrymme i Kunskapskanalen »

1 november 2012

Följ upp riktlinjerna med ny checklista »

26 oktober 2012

Sök priset Bästa demensteam i hemtjänsten »

[Fler nyheter »](#)
[Nyhetsbrev »](#) | [RSS »](#) | [Twitter »](#)

Kalender

05 december 2012

Möten, minnen, samtal Mötesplats kultur & vård • [Hör »](#)

05 december 2012

Möten, minnen, samtal - en konferens om reminiscens med fokus på äldreomsorg • [Hör »](#)

06 december 2012

Nationellt fackspråk, patientdatalag och patientsäkerhetslagstiftning • [Stockholm »](#)

[Fler kalenderhändelser »](#)

Tänk enkelt om kognitiva hjälpmedel

Ju mer avancerat desto svårare att lära sig. Det säger Anna Oldebring, arbetsterapeut vid Nykvams vårdcentral, när hon ger råd om hjälpmedel för personer med minnessvårigheter. [Läs mer »](#)

Avgiftsfri webbutbildning för primärvården

Demens ABC^{plus}
primärvård

Svenskt demenscentrum har nu lanserat den första av sex webbutbildningar i serien Demens ABC plus. [Läs mer »](#)

Sök priset Bästa demensteam i hemtjänsten

Kanske du arbetar i Bästa demensteam i hemtjänsten. Skicka in ansökan till årets pris! Vinnarna får 50 000 kr och diplom ur Drottningen: hand. [Läs mer »](#)

Gå till din yrkessida

Nu har 51 000 påbörjat...

Demens ABC
Webbutbildning i Nationella riktlinjer för god vård och omsorg vid demenssjukdom

Guiden till riktlinjerna

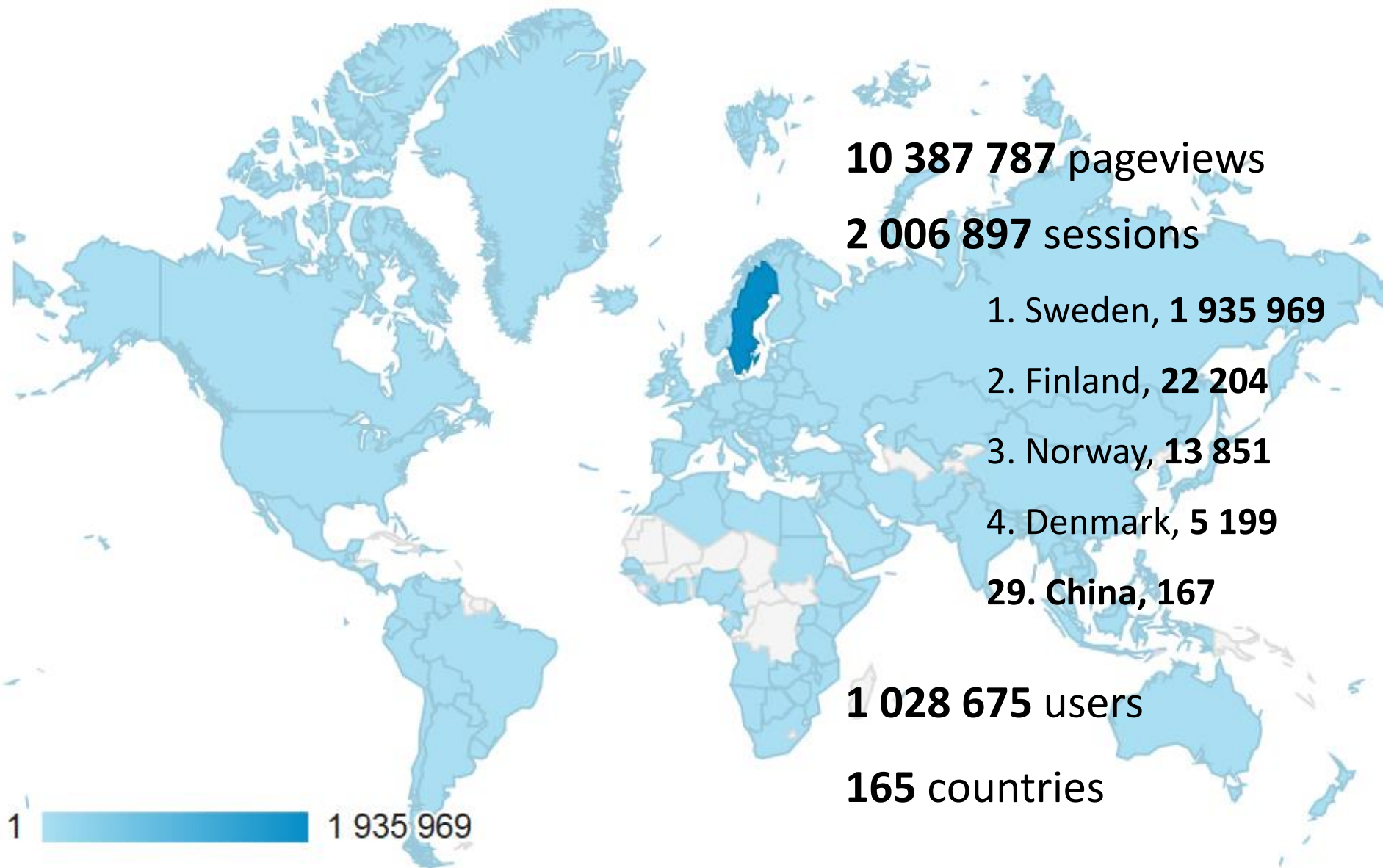
En viktig kunskapskälla på varje arbetsplats. [Läs mer »](#)

Demenspodden

Välbesökt hemsida

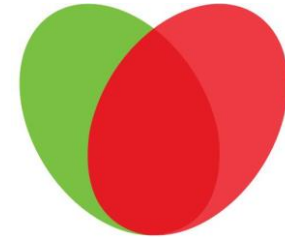
Informationsblad

- Demenssjukdomar
- Demens och körkort
- Anhörigvård
- Demens och vapen
- Alzheimers sjukdom
- Vaskulär demens
- Lewy body demens

Demens ABC

Demens ABC är Svenskt demenscentrums
webbutbildning
baserad på Socialstyrelsens
Nationella riktlinjer för vård och omsorg
vid demenssjukdom

10 kapitel

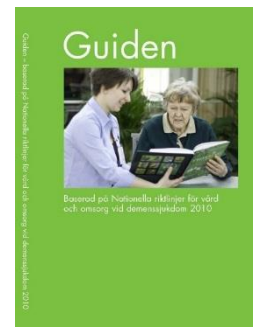
Beräknad tid: 20-30 min/kapitel

Kunskapstest

Diplom – numrerat skrivs ut

Kostnadsfri

Inga förkunskaper

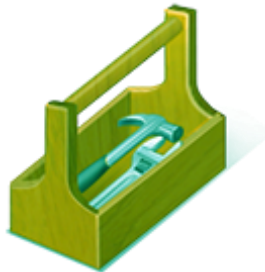

Demens ABC plus

Utbildningar till hela
vårdkedjan på nätet med sex
kompletterande handböcker

- Webbutbildningar
- Avgiftsfria
- Tillgängliga
- Riktlinjerna
- Verktygslåda
- Test och intyg

Demens ABC^{plus}

webbutbildningar

Sex nya avgiftsfria utbildningar från Svenskt demenscentrum:

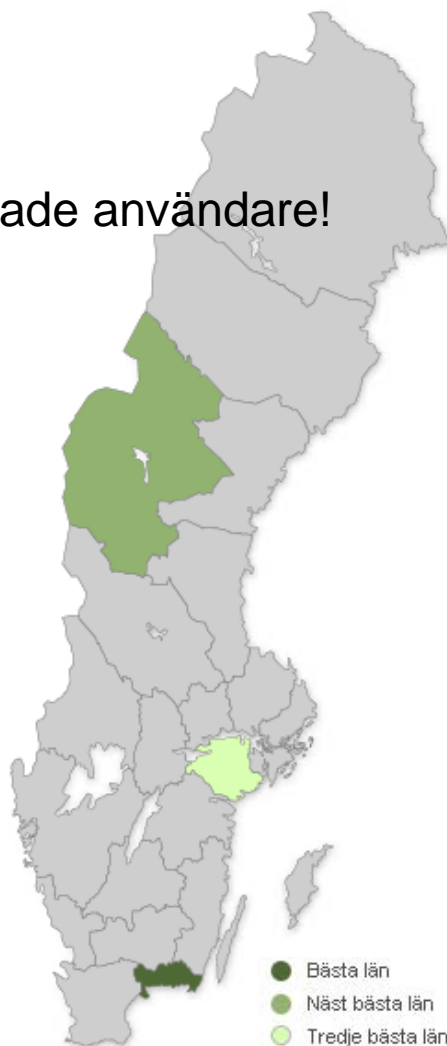
- Primärvård
- Särskilt boende
- Biståndshandläggare
- Anhöriga
- Hemtjänst
- Slutenvård

Demens ABC i siffror

Klicka på kartan för att se utbildningsstatistik för olika län och kommuner.

> 92 000 registrerade användare!

Totalt antal personer som genomfört Demens ABC:

Juli 2012: 36363 pers.

Juni 2012: 35948 pers.

De tre bästa länen

Län	Index ⁱ	Trend ⁱ
1 Blekinge län	1,05	↔
2 Jämtlands län	0,49	↔
3 Södermanlands län	0,35	↔

[Visa alla län »](#)

De tio bästa kommunerna

Kommun	Index ⁱ	Trend ⁱ
1 Bräcke	1,59	↔
2 Sölvesborg	1,47	↔
3 Lidköping	1,4	↔
4 Munkfors	1,24	↔
5 Berg	1,18	↔
6 Åmål	1,14	↔
7 Åre	1,14	↔
8 Pajala	1,10	↔
9 Karlshamn	1,07	↔
10 Olofström	1,06	↔

[Visa alla kommuner »](#)

Exempel från verktygslådan

Minst två kryss – Gå vidare!
Fem frågor vid misstänkt kognitiv sjukdom/ begynnande demens.

Många gånger kan vi i mötet med en patient känna att något inte står rätt till.
Om du har misstanke, och om du här får två eller fler träffar – initiera utredning!

Verkar minnet påverkat jämfört med tidigare?
Glömmer tider, möten, överenskommelser, kommer på fel tid?

Verkar personen ha svårare att uttrycka sig, hitta ord, läsa, skriva jämfört med tidigare?

Verkar personen ha svårt att orientera sig i närmiljö, fjärrmiljö.
Tagit fel buss, inte hittat rätt i tidigare välkända miljöer?

Verkar personen ha fått det svårare att utföra praktiska sysslor?
Som att handla, laga mat etc.

Verkar personen förändrad, lättretlig, irriterad, isolerar sig, initiativlös?

Om personen inte själv söker för noterade problem:

- Fråga om problem föreligger.
- Berätta att det inte är ovanligt med de problem som uppmärksammats
- Berätta att det är värdefullt att göra en utredning för att utesluta att personen inte har någon brist eller sjukdom som han/hon kan behandlas för.
- Föreslå en utredning och förklara att målet är att personen ska leva så friskt och självständigt som möjligt i hemmiljö.

Är personen 80+ kan du säga att mer än var femte person i åldergruppen har likartade problem.

Svenskt demenscentrum • juli 2012

Vad tycks påverkat?

- Minnet
- Språkförmåga
- Orienteringsförmåga
- Exekutiv förmåga
- Personlighet, beteende

Menu **Textstöd**

Björn Kjellman introducerar

1. Tidig Upptäckt
2. Utredning och diagnos
3. Uppföljning

Kapitel 2: Utredning och diagnos

2/14

Samarbete

 Riktlinjer Verktyslåda

◀ BAKÅT

FRAMÅT ▶

Svenskt Demenscentrum

Kartläggning
av tvingande
skyddsåtgärder
i demensvård
och exempel
från länder
som lagreglerat
området

Noll
vision

Handbok på
nätet
våren 2015

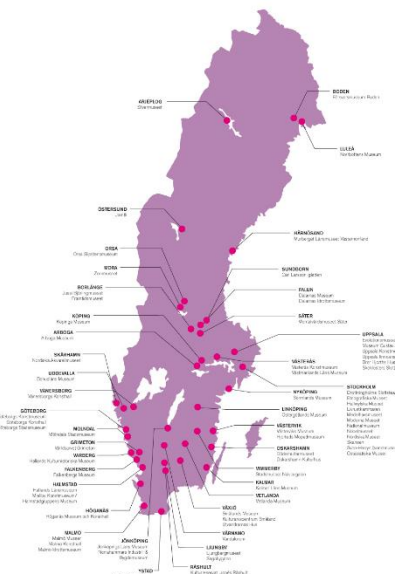
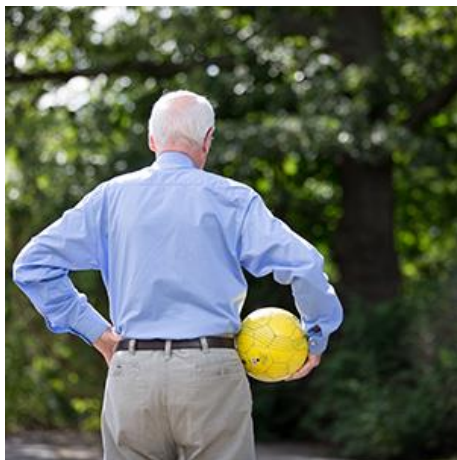

2010

2013

Konst och fotboll – exempel på initiativ utanför vård och omsorg

I samarbete med en fotbollssajt. Lyckad pilot i Malmö.

Start januari 2013 på Nationalmuseum.
Visningar för personer med demens och anhöriga

> 80 museum

www.alzheimerfonden.se

www.demensforbundet.se

www.demenscentrum.se

Vad kan jag göra för att hålla hjärnan så frisk som möjligt?

- Ha koll på blodtryck och blodfetter
- Motverka fetma
- Öka intag av bra fetter och antioxidanter
- Inte röka
- Måttlighet med alkohol
- Undvik negativ stress
- Aktivitet – fysiskt, mentalt och socialt

Tack för att ni lyssnat!

För ett
demensvänligt
samhälle

www.demencentrum.se
www.silviahemmet.se

